

Pr. Dionisios Tambakis

**MAXIME ȘI
CUGETĂRI
AGHIORITE**

*Mici secrete pentru o viață
frumoasă de toate zilele*

Traducere din limba greacă:

Ilie Stănuș

EDITURA EGUMENIȚA

2019

Respect pentru oameni și cărți

preoții, care săvârșiți această slujbă duhovnicească și nesângeroasă, sunteți mai presus decât împărații pământului și chiar și decât arhanghelii din cer.

*

Spunea Marele Vasile când vorbea cu Sfântul Efreem Sirul, precum Apostolii la Cincizecime, înțelegându-se prin luminarea minunată a Duhului Sfânt în limba arabă, dar pe care nu o știa: „Îmi plâng anii pe care i-am pierdut cu studiile”.

Sfârșit și lui Dumnezeu slavă.

Cuprins

Prolog	7
Introducere	9
Despre Maica Domnului	19
Despre Sfântul Munte și Grecia	29
Despre dragostea lui Dumnezeu	35
Despre iubire, milostivire, iertare	45
Iubirea față de zidire	51
Cugetul smerit	53
Răbdarea	65
Pocăința	69
Spovedania	77
Lacrimile	79
Lepădarea de sine	81
Asceză – monahism – tradiție	87
Viață duhovnicească – virtuți	95
Rugăciunea	113
Încrederea în Dumnezeu	131
Predarea în mâinile lui Dumnezeu Tatăl – ascultarea	135
Patimi – slăbiciuni	139

Judecarea - vorbirea împotrivă - stări de repulsie - gânduri	149
Cruce - încercări - probleme - ispite - amărăciuni	153
Neliniște - griji	161
Lumea	167
Tăcerea	171
Pace - liniște - isihie	175
Cei adormiți	179
Judecata	183
Mântuire - viață veșnică	189
Căsătorie - familie	193
Copiii	197
Diverse	201
Către preoți	209

Distribuție:
S.C. Egumenița S.R.L.
tel./fax: 0236-326.730
e-mail : editura@egumenita.ro
www.egumenita.ro

Despre Maica Domnului

- Gheronda, care este concluzia la care ați ajuns după atâtea zeci de ani de asceză, după o viață întreagă? Care este chintesența a ceea ce ați trăit atâția ani ca monah ortodox?

- Să o iubim pe Maica Domnului! Deoarece în dulcea iubire a Maicii Domnului se află toate bunurile, atât binecuvântările acestei vieți, cât și cele ale vieții veșnice.

*

Cândva un monah i-a întrebat pe doi închinători:

- Citiți Imnul Acatist al Maicii Domnului? Sau sunteți leneși?

- Încercăm, dar nu în fiecare zi.

- De ce? Chiar așa de greu e? Ca la sapă în vie? Dumnezeu ne dă în această viață câte zece minute de o sută patruzeci și patru de ori pe zi. Ei, oare nu puteți și voi să oferiți Maicii Domnului un zece minute? Maica Domnului a promis: „Oricine mă salută în fiecare zi îl voi saluta și eu la fel, și nu doar că-l voi apăra și-l voi păzi în această viață, ci, când i se va apropia clipa morții, îi voi fi tovarășă și apărătoare în călătoria veșnică, apărându-l la judecata Fiului meu”.

- Într-adevăr, aveți dreptate! Cunosc oameni care de îndată ce au început acest bun obicei via-

ța li s-a schimbat din temelii, i-au lăsat orice neli-niște, deznădejdea, depresia, lupta și nesiguranța. Iar acum sunt cu totul alți oameni. Unii l-au învățat chiar pe de rost și-l spun în șoaptă de-a lungul zilei.

- Ați văzut? De aceea o să vă povestesc acum o povestire folositoare pe care am citit-o într-o carte mai veche, unde vorbește despre importanța covârșitoare a Imnului Acatist către Maica noastră.

„Un om pe nume Ioannis a căzut pradă patimilor și a ajuns tâlhar și căpetenie a unei bande de vreo sută de tâlhari; însă avea mare evlavie la Maica Domnului, și în fiecare dimineață și seară spunea Imnul Acatist al Maicii Domnului.

Voind Preabunul Dumnezeu să-l scape pentru această evlavie pe care o avea la Maica Domnului, îl trimite la el pe un ascet sfânt, pe care de îndată ce tâlharii l-au văzut, l-au și prins. Le zice ascetul:

- Vă rog să mă duceți la căpetenia voastră, pentru că am să vă zic un cuvânt spre binele vostru.

L-au dus, deci, la căpetenie și i-a spus:

- Strigă-i pe toți voinicii tăi să vină ca să vă spun ceva.

Căpetenia i-a strigat și s-au adunat cu toții. Le zice ascetul:

- Nu mai e nimeni să vină ?

- Mai este, zice, un bucătar.

Îi spune ascetul:

- Strigă-l să vină.

Și când a venit bucătarul, acesta nu putea să-l privească pe ascet, ci își tot întorcea fața în altă parte. Atunci ascetul îi spune bucătarului:

- În numele Domnului nostru Iisus Hristos îți poruncesc să-mi spui cine ești și cine te-a trimis aici și ce vrei să faci?

Răspunde bucătarul și-i zice :

- Eu sunt mincinos și întotdeauna spun minciuni. Dar acum, că m-ai legat cu numele lui Hristos, nu pot altfel decât să spun adevărul. Deci, eu sunt diavol, și m-a trimis aici mai-marele meu să-l înșel pe căpitanul ăsta și să-l pândesc să-l prind într-o bună zi, când nu va citi Acatistul Maicii Domnului, și să-l pot arunca în iad. Și sunt până acuma paisprezece ani de când îl pândesc și nu a fost nicio zi în care să nu citească «Îngerul cel mai înainte stătător».

Atunci zice ascetul:

- Îți poruncesc în numele Sfintei Treimi să te faci nevăzut și să nu-i mai ispitești pe creștini.

Și îndată diavolul s-a făcut nevăzut, pierind ca fumul”.

*

Un monah a spus:

- „A adora” nu înseamnă doar că Îl iubesc pe Dumnezeu foarte mult, ci și că Îl slujesc. Să vă învrednicească bunul Dumnezeu să deveniți iubitori ai Maicii Domnului, făcând în același timp și curățenie zilnică, adică să faceți „curățenie” în suflet.

*

Spunea un monah:

- Miliarde și miliarde de cuvinte și de cărți de ai scrie despre Maica Domnului, nu vei putea nici cât de puțin să ajungi și să înțelegi slava veșnică și măreția ei cerească.

*

- Vorbiți-ne, Gheronda, despre înfricoșătorul acoperământ al Maicii Domnului.

- Oricât am flecări pe teme religioase, când suntem amenințați de un pericol sau de vreun cutremur sau de orice altceva, strigăm îndată: „Maica Domnului”. Nu zicem nici „Dle prim-ministru, scapă-mă”, nici „Campionane, scapă-mă!” Uite, deci, că Maica Domnului își are locul ei unic și matern în inimile noastre.

*

A spus un monah:

- Prin Hristos o vezi pe Maica Domnului. Iar prin Maica Domnului Îl vezi pe Hristos.

*

Cinstirea adusă Maicii Domnului ne mântuiește. Domnul Se bucură când o cinstim pe Maica Sa. Oricine o cinstește pe maica Domnului, cea care L-a alăptat pe Domnul întregului univers, Îl cinstește de fapt pe Însuși Dumnezeu.

*

Spunea un monah:

- Sfântul Serafim din Virița spunea așa: „Trebuie să o iubești din toată inima pe Maica Domnului și toată viața să te adresezi și să nădăjduiești doar în ea. Doar ea este adevărata ta mamă, deoarece nimeni n-o să te iubească niciodată cât te iubește ea, cea care a înfiat întreg neamul omenesc”.

*

De sărbătoarea Adormirii Maicii Domnului, în postul Adormirii, tot Sfântul Munte arde de dorirea

Maicii lui Dumnezeu. Preanevinovata este cinstită cu cântări ca fiind mai curată decât cetele îngerești. Acea zi la Sfântul Munte este pentru noi ca o „zi națională”, și toate icoanele Maicii Domnului sunt prăznuite cu bucurie și har de înviere. Printre celelalte mănăstiri, la Sfânta Mănăstire Ivion o avem pe Maica Domnului Portărița ca acoperământ și slavă, singura ocrotitoare și păzitoare, conducătoare a Sfântului Munte.

Nu există vreo situație în acea zi sfântă în care Maica Domnului să nu se arate vreunui închinător, umplându-l de bucurie negrăită spre sprijinirea și mângâierea celorlalți credincioși și închinători evlavioși.

De exemplu, în postul Adormirii din 2014, un copil în vârstă de opt ani din Agrinio, fiind împreună cu tatăl și cu bunicul său, au venit să se închine icoanei Portărița de la Ivion. Acest copil, în ajunul sărbătorii Adormirii, a fost învrednicit să o vadă chiar pe Maica Domnului îmbrăcată în monahie, care purta o lumânare albă și stătea în spatele icoanei sale. Copilul s-a minunat de dulceața înfățișării ei și, mirat, i-a spus imediat bunicului. Dar și în timpul *Cântării a 9-a*, care este dedicată acesteia, a observat-o din nou tămâind biserica, pe monahi și pe închinătorii mănăstirii. „Bucură-te, podoaba Athonului. Bucură-te, apărătoarea robilor tăi!”

*

Maica Domnului este acea floare care a luat țărâna amărăciunii și a tristeții și a prefăcut-o în floare și aromă de bucurie.

*

Spunea un monah:

- Fiecare mamă pe pământ este o mică Maica Domnului.

*

Preadulcea Stăpâna noastră, prin slujirea sa în dumnezeiasca Iconomie, a făcut bine întregii creații. Cerul și pământul, oamenii și îngerii au primit binecuvântarea maternă și dumnezeiască. De asemenea, prin Fecioara, Lumina Dreptății a răsărit și pentru îngeri, și le-a dat puțința să devină mai înțelepți, cunoscând mai bine bunătatea și înțelepciunea lui Dumnezeu prin întruparea Fiului Său. În felul acesta, Maica Domnului a creat un cer nou și un pământ nou, sau mai bine zis, s-a făcut ea însăși pământ nou și cer nou, aducându-L în lume pe Hristos. În primul rând, pentru că numai Fecioara Maria L-a încăput pe Cel pe Care nu-L încap cerurile; în al doilea rând, pentru curăția ei. Maica Domnului este întregul dintre zidit și nezidit. Le-a dat pe toate ale ei lui Hristos, de aceea și Hristos le-a dat pe toate ale Sale ei. *Cine-i aceea care din pustiu se'nalță ca o coloană fumegândă, amestec viu de smirnă și tămâie din arta făcătorilor de mir? (Cântarea Cântărilor 3, 6)*

*

- Gheronda, în ce categorie de sfinți s-o încadrăm pe Maica Domnului?

- Maica Domnului deține toate harismele sfinților, și de aceea aparține tuturor categoriilor: Este o sfântă zăvorâtă, când locuiește în Sfânta Sfintelor; este profet și apostol când spune *iată roaba Domnului, fie*

mie după cuvântul tău în pace; este prima tămăduitoare fără de arginți, este Fecioară desăvârșită și Mamă desăvârșită, rugându-se pentru noi în toți vecii.

Numai preoție nu are, și aceasta pentru că a slujit taina dumnezeieștii iconomii doar prin jertfa tăinuirii și a tăcerii sale. Maica Domnului nu a fost hirotonită preoteasă pentru a sluji pe Sfânta Masă, odată ce ea însăși s-a făcut o sfântă masă veșnică a Dumnezeului întrupat.

Dacă astăzi unele femei vor hirotonirea, să se gândească la faptul că nici Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu a primit-o. Să slujească și acestea taina cerului prin dragoste, dăruire și maternitate în slava veșnică și liniștită a tăcerii și a smereniei. Chiar și femeile care nu sunt mame naturale, dar și toți oamenii, bărbați și femei, putem și trebuie să avem ca model pe Doamna noastră, Născătoarea de Dumnezeu, și să devenim cu toții prin starea noastră „mame” pentru lume, având ca exemplu jertfa și dragostea aceleia.

*

Pe toate le iconomisește buna noastră Maică, atunci când ne punem nădejdea în ea în fiecare zi.

*

A spus un monah:

Spunând neîncetat „Bucură-te, mireasă pururea fecioară!” este ca și cum ar arde o candelă achimită² înaintea Maicii Domnului.

² De la grecescul *akímitos*, care înseamnă neadormit. Se mai cunoaște sintagma *călugări achimiți*, călugări care dorm foarte puțin, priveghetori. (n.tr.)